

خبرنامه تحولات بینالمللی گاز

شماره ۲۷ - ۱۴۰۰/۰۳/۰۱

در این شماره:

- تحولات بازار تک محمله
- اخبار
- آمادگی خریداران برای دریافت کل ظرفیت ۲ Arctic LNG
- وضعیت جدید تجارت آلان جی بین چین و استرالیا
- افزایش ۴۱ درصدی سود شرکت دانا گاز
- رشد قیمت‌های آلان جی آسیا به بالاترین رقم طی ۴ ماه اخیر
- مشارکت امارات در میادین گازی منطقه شرق دریای مدیترانه
- دادخواهی گروههای طرفدار محیط‌زیست آلمان جهت لغو احداث خط‌پلوله گاز Nord Stream
- تغییر استراتژی قطر در آلان جی، حرکت به سوی چین
- گزارش ویژه: بررسی تحولات در بازارهای نوظهور آلان جی
- قیمت‌های جهانی نفت خام

نفت برنت	شممال شرق آسیا (JKM)	تی‌تی‌اف هلنند	هنری‌هاب - نایمکس	۲۰۲۱
۱۱/۲۵	~ ۷	۶	۲/۶۲	مارس
۱۱/۱۷	~ ۹	۶/۹۲	۲/۶۶	آوریل

× ارقام بر حسب دلار در هر میلیون بی‌تی‌بو می‌باشند.

به علت عدم دسترسی به رقم دقیق میانگین قیمت‌های ماهانه که در نشریه پلاتس منتشر می‌گردد، حدود قیمت از برخی اخبار استخراج شده است.

((اخبار مندرج از نشریات معتبر بینالمللی استخراج گردیده است و الزاماً منعکس کننده نقطه نظرات این معاونت نمی‌باشد.))

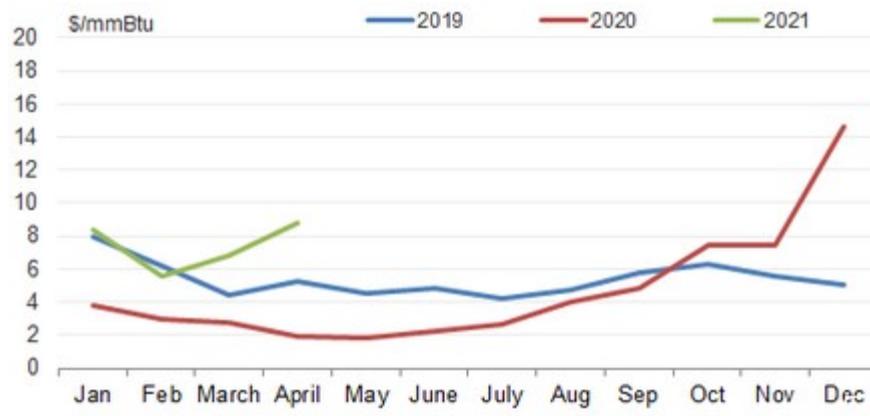

تحولات بازار تک محموله

به دنبال رقابت دو بازار اروپا و آسیا بر سر تامین گاز طبیعی، قیمت‌های تک محموله TTF و JKM روند افزایشی یافت و در هفته آخر ماه آوریل نیز به روند سعودی خود ادامه داد. طولانی شدن سرما در اروپا بهمراه کاهش واردات گاز خط‌لوله و افزایش شاخص قیمت JKM، از جمله عواملی است که از افزایش قیمت گاز در این قاره حمایت کرد تا جایی که حجم ذخیره‌سازی گاز نسبت به پنج سال گذشته ۲۵ درصد کاهش یافتد. شاخص TTF در هفته آخر آوریل به بیشترین میزان خود از ماه ژانویه رسید. پیش‌بینی می‌شود دمای پایین‌تر از حد طبیعی هوا در سراسر اروپا ادامه داشته باشد.

شاخص‌های NBP و TTF هر دو در تاریخ ۳۰ آوریل ۲۰۲۱ از ۸ دلار در هر میلیون بی‌تی‌بو بالاتر رفت و قیمت‌های تک محموله شمال شرق آسیا نیز از مرز ۹ دلار در هر میلیون بی‌تی‌بو گذشت. بنابر اعلام گازپروم، تقاضای گاز اروپا در فصل بهار در سطح مشابه تقاضای زمستان بوده و با وجود تنیش‌های روسیه با اوکراین، این شرکت ظرفیت اضافی صادرات به اروپا از طریق اوکراین را رزرو کرده است. پیش‌بینی می‌شود در سال جاری ۴۹۷ میلیارد متر مکعب گاز از طریق این خط به اروپا ارسال گردد که ۹/۶ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۰ می‌باشد. بخش حمل و نقل دریایی نیز بیشترین بهره را از شرایط سخت بازار نصیب خود کرد به‌طوری‌که در اواخر ماه آوریل، نرخ روزانه اجاره کشتی با ظرفیت ۱۷۴ هزار متر مکعب در حوزه آتلانتیک از ۷۰ هزار دلار به ۹۳ هزار دلار و در حوزه پاسیفیک از ۵۹ هزار دلار به ۸۳ هزار دلار افزایش یافت.

روند قیمت‌های تک محموله ال ان جی آسیا

Source: Reuters, ۲۰۲۱

منبع: Natural Gas Intelligence ۲۰۲۱ می ۳

آمادگی خریداران برای دریافت کل ظرفیت ۲ Arctic LNG ۲

بزرگترین تولیدکننده مستقل گاز روسیه، نواتک، قراردادهای مربوط به کل عرضه از پروژه ۲ Arctic LNG ۲ را منعقد نموده است. این پروژه در شمال سibiřی و در شبه جزیره Gydan در حال توسعه می‌باشد. شرکت مذکور اعلام کرد که شرکای پروژه قرارداد ۲۰ ساله خرید و فروش با برای ظرفیت ۱۹/۸ میلیون تن در سال خود را امضا نموده‌اند. ۲ Arctic LNG ۲ شامل سه خط تولید، قرار است بین سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۶ به مدار وارد شود. نواتک در این پروژه شرکت‌های ۶۰ درصدی دارد. شرکت‌های China National Petroleum Corp., China National Offshore Oil Corp. و Japan Arctic LNG Corp. SE Total و نیز هر کدام ۱۰٪ در آن سهم دارند. قراردادهای منعقد شده بر اساس فوب و شامل فرمول قیمت وابسته به شاخص‌های بین‌المللی نفت و گاز می‌باشد که به طور مشخص به آن‌ها اشاره نشده است. در طی سه ماهه نخست، نواتک از تولید بالای نفت و گاز و افزایش سود ناشی از قیمت‌های بالاتر و کاهش فروش ال‌ان‌جی گزارش داد. شرکت مذکور اعلام کرد که همچنان به توسعه تجارت ال‌ان‌جی خود ادامه خواهد داد. این شرکت، اداره عملیات ترمینال Yamal LNG با ظرفیت ۱۷/۴ میلیون تن در سال در شبه جزیره Yamal واقع در شمال روسیه را نیز به عهده دارد. فروش بین‌المللی گاز طبیعی این شرکت علی‌رغم یک زمستان سرد که تقاضای زیادی را در سراسر نیمکره شمالی ایجاد کرد، از ۲/۵ میلیارد مترمکعب در سه ماهه نخست سال قبل، به ۱/۸ میلیارد مترمکعب در همین دوره در سال ۲۰۲۱ کاهش پیدا کرد. این کاهش در درجه اول به دلیل افت فروش از شرکت Yamal LNG در نتیجه افزایش سهم فروش مستقیم ال‌ان‌جی از این تاسیسات تحت قراردادهای بلندمدت و همچنین به علت کاهش فروش تک‌محموله ال‌ان‌جی به سهامداران، اتفاق افتاد. با این وجود، فروش کلی گاز طبیعی ۳/۶٪ افزایش سال به سال داشته و به ۲۱/۴ میلیارد مترمکعب رسیده است که دلیل اصلی آن، افزایش فروش داخلی در بازار روسیه است به این ترتیب که فروش در هوای سرددتر زمستان، ۷/۲٪ سالانه افزایش می‌یابد.

نواتک همچنین اعلام کرد که موجودی ذخایر آن در پایان سه ماهه نخست امسال، ۱۲۴ میلیون مترمکعب بوده، در حالی که سال گذشته در همین دوره ۲۸۸ میلیون مترمکعب بوده است و این روند در مورد آمریکای شمالی، اروپا و آسیا نیز صادق است.

این شرکت همچنین فروش بیشتر نفت، گاز طبیعی و مایعات در سطح ۱/۷۶ میلیون بشکه (معادل نفت خام) در سه ماهه نخست سال را گزارش داد و این در حالی است که این میزان در سال گذشته در همین دوره، ۱/۶۵ میلیون بشکه (معادل نفت خام) بوده است. مانند سایر تولیدکنندگان در سراسر جهان، این شرکت در سه ماهه نخست شاهد افزایش حاشیه درآمد خود بود. قرنطینه‌ها، سازمان کشورهای صادرکننده نفت و متحداش را وادار به حفظ سهمیه تولید نفت در این دوره کردند، در حالی که هوای نامساعد زمستان، به بالا رفتن قیمت فروش کمک کرد و درآمد شرکت مذکور به ۳/۳ میلیارد دلار افزایش یافت، در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته که ۲/۵ میلیارد دلار بوده است. نواتک درآمد خالص سه ماهه نخست سال جاری را ۸۶۸/۷ میلیون دلار گزارش کرد، در مقایسه با همین دوره در سال ۲۰۲۰ که ۴۰۹ میلیون دلار بوده است.

منبع: NGI، ۳۰ آوریل ۲۰۲۱

وضعیت جدید تجارت الان جی بین چین و استرالیا

اختلافات سیاسی بین چین و استرالیا منجر به ممنوعیت‌ها و اقدامات تعرفه‌ای غیررسمی مختلفی علیه کالاهای محصولات استرالیایی از جمله: جو، سنگ معدن مس و اقلام دیگری توسط دولت چین شده است. تاکنون بیشترین کالای زیان دیده زغالسنگ بوده چرا که حدود یک‌سال است محموله‌های استرالیا در یکی از بزرگ‌ترین بازارهای خود متوقف شده‌اند. استرالیا بزرگ‌ترین صادرکننده زغال کک در جهان است و جالب این که این ماده در تولید فولاد به کار گرفته می‌شود و این مسئله بر روی صنعت فولادسازی چین نیز تاثیرگذاشته است. از سوی دیگر چین بزرگ‌ترین واردکننده، استخراج‌کننده و مصرف‌کننده زغالسنگ در جهان می‌باشد. الان جی ممکن است کالای بعدی در لیست ممنوعیت خرید چین از استرالیا باشد. حتی درست در زمانی که نشانه‌های بیشتری از افزایش هزینه‌های مربوط به ممنوعیت واردات زغالسنگ از استرالیا نمود پیدا کرده است.

چین هفته گذشته برنامه رسمی گفتگوی اقتصادی با استرالیا را به حالت تعلیق درآورد. آخرین مورد اختلاف دو کشور که با اختلاف نظر بر سر مسائل سیاسی و تجاری آغاز شد، درخواست استرالیا جهت تحقیق از چین در مورد منشا بیماری همه‌گیر کرونا می‌باشد. از سوی دیگر این نگرانی وجود دارد که چین ممکن است اقدامات اولیه علیه واردات الان جی از استرالیا را انجام دهد. روز دوشنبه (۱۰ می) بلومبرگ گزارش داد که به خریداران کوچک‌تر الان جی در چین گفته شده است که از دریافت محموله‌های استرالیا اجتناب کنند. بلومبرگ در ادامه گزارش خود افزوده است که این ممنوعیت غیررسمی فقط برای واردکنندگان الان جی درجه دو اعمال می‌شود و شامل شرکت‌های بزرگ دولتی که واردکننده حدود ۹٪ الان جی این کشور می‌باشند نخواهد بود.

ممکن است مقامات چینی ریسک محاسبه شده‌ای را که در آن قادر به کاهش خرید برخی محموله‌های وارداتی الان جی از استرالیا باشند را بپذیرند چرا که بسیاری از تامین‌کنندگان دیگر مانند ایالات متحده و قطر در بازار جهانی حضور دارند و می‌توانند خلاء گاز در بازار چین را پر کنند. به نظر می‌رسد دولت چین محاسبه مشابهی نیز در مورد زغالسنگ انجام داده که اتفاقاً با نتیجه معکوس همراه بوده است. در حالی که چین برای تامین واردات کافی زغالسنگ تلاش می‌کند ناچار است هزینه‌های بیشتری را برای این کالا پرداخت نماید و این امر منجر به فشار بیشتر بر عرضه‌کنندگان داخلی و قیمت‌ها می‌شود.

منبع: ۲۰۲۱، Reuters

افزایش ۴۱ درصدی سود شرکت داناگاز

شرکت داناگاز گزارش داد که سود خالص این شرکت در سه ماهه نخست سال جاری ۲۴ میلیون دلار بوده است که ۴۱ درصد بیشتر از مدت مشابه در سال ۲۰۲۰ است، زیرا تولید از میدان گازی خورمور در منطقه نیمه خودمختار کردستان در شمال عراق را افزایش داده است. این شرکت با اعلام نتایج سه ماهه اول خود، درآمد ۱۰۶ میلیون دلاری را نیز گزارش داده است که نسبت به سال گذشته ۲ درصد افزایش داشته است. این بهبود عملکرد عمدها به دلیل افزایش تولید ۹ درصدی در منطقه کردستان عراق (KRI) همراه با قیمت بالاتر نفت بود که به طور متوسط ۴۴ دلار در هر بشکه برای میعانات گازی و ۳۳ دلار در هر بشکه معادل نفت خام برای ال‌پی‌جي بود. این رقم در سه ماهه نخست سال گذشته به ترتیب ۴۱ دلار در هر بشکه و ۳۰ دلار در هر بشکه معادل نفت خام بوده است. میزان کل تولید سه ماهه نخست این شرکت به طور متوسط روزانه ۶۴۹۰۰ بشکه معادل نفت خام بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲ درصد رشد

داشته است. میانگین تولید داناگاز در سه ماهه سال جاری، هزار و هفتصد بشکه معادل نفت خام از میانگین تولید در مدت مشابه در سال ۲۰۲۰ بیشتر اما هزار و سیصد بشکه معادل نفت خام در مدت مشابه در سال ۲۰۱۹، کمتر است. این افزایش تولید بیشتر ناشی از تولید بالاتر در کردستان عراق بوده است که با رشد ۹ درصدی به ۳۵۳۰۰ بشکه معادل نفت خام در روز افزایش یافت. شایان ذکر است که این افزایش تولید پس از اتمام پروژه BY-PASS کارخانه گاز خورمور شرکت دانا در ژوئیه سال ۲۰۲۰ ایجاد شده است. داناگاز و شرکای آن در کنسرسیوم Pearl Petroleum برای گسترش ظرفیت خورمور، با افزودن دو واحد فرآوری گاز با ظرفیت ۲۵۰ میلیون فوت مکعب در روز برای افزایش روزانه ظرفیت خورمور به میزان ۶۵۰ میلیون فوت مکعب تا سال ۲۰۲۳ و ۹۰۰ میلیون فوت مکعب در سال ۲۰۲۴ کار خود را از سر گرفتند. ظرفیت تولید گاز خورمور ۴۰۰ میلیون فوت مکعب در روز می باشد ولی چون بهدلیل شیوع بیماری همه گیر کووید-۱۹، عملیات تولید متوقف شده بود، میزان تولید فعلی بیش از ظرفیت و در حدود ۴۴۰ میلیون فوت مکعب در روز است. شرکت داناگاز اعلام کرد، افزایش تولید در میدان کردستان عراق بیش از کاهش میزان تولید در مصر است. میزان تولید در مصر ۵ درصد کاهش یافت و به ۲۹۰۵۰ بشکه معادل نفت خام در روز رسید.

منبع: Argus ۹ می ۲۰۲۱

رشد قیمت‌های الانجی آسیا به بالاترین رقم طی ۴ ماه اخیر

به گفته منابع تجاری، این هفته قیمت‌های تک محموله الانجی آسیا با توجه به حرکت محموله‌ها به سمت اروپا به علت ذخیره‌سازی‌های مجدد و هم‌چنین به علت تقاضا برای تولید برق در تابستان، به بالاترین سطح در چهار ماه گذشته رسید. به گفته این منابع، متوسط قیمت الانجی برای تحويل در ماه ژوئن به شمال شرق آسیا ۹/۶۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو برآورد شده که ۸۰ سنت بیشتر از هفته قبل می‌باشد. منابع مذکور هم‌چنین قیمت محموله برای تحويل در ماه جولای را نیز حدود ۹/۷۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو برآورد کردند. معامله‌گران گفتند، تقاضای قطعی و شدید اروپا و چین و اینکه خریداران در این کشورها توانسته اند موجودی گاز کمتری را برای خود فراهم کنند، سبب فروش با قیمت‌های بالا شده است. واردات الانجی چین در ماه آوریل حدود ۱۱٪ نسبت به ماه قبل افزایش داشت و به ۶/۴۸ میلیون تن رسید. در هند هنوز هم خریداران، مقصد محموله‌های الانجی را تغییر می‌دهند زیرا موارد فزاینده ویروس کرونا روی میزان تقاضا، تاثیر زیادی گذاشته و مانع از افزایش قیمت در بخش‌های صنعتی شده است. یکی از تحلیل‌گران مؤسسه Kpler اعلام کرد، در مجموع، تاکنون ۷ کشتی که هند را به عنوان مقصد خود اعلام کرده بودند، به محل دیگری تغییر مسیر دادند. چندین مناقصه خرید الانجی هم برای بارگیری در ماه ژوئن، در مناطق مختلف انجام شده است. شرکت ملی نفت ابوظبی پیشنهاد محموله‌ای برای بارگیری در ۱۸ تا ۲۰ ژوئن را ارایه داد و شرکت Pertamina اندونزی نیز پیشنهاد محموله‌ای برای بارگیری از Bontang برای ماههای ژوئن و جولای را ارایه نموده است.

شرکت نفت فراساحلی چین (CNOOC) ۳ محموله برای تحويل به شمال شرق آسیا در ماههای ژوئن و جولای در بورس نفت و گاز طبیعی شانگهای ارایه داد و شرکت Sakhalin Energy روسیه هم یک محموله برای بارگیری در ۱۴ ژوئن ارایه نموده است.

در استرالیا Ichthys LNG محموله‌ای را برای تحويل در اواسط ماه می تا ماه ژوئن پیشنهاد داده و نیز یک محموله برای بارگیری در پنجم ژوئن را به صورت فوب با قیمتی حدود ۸/۹۰ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو

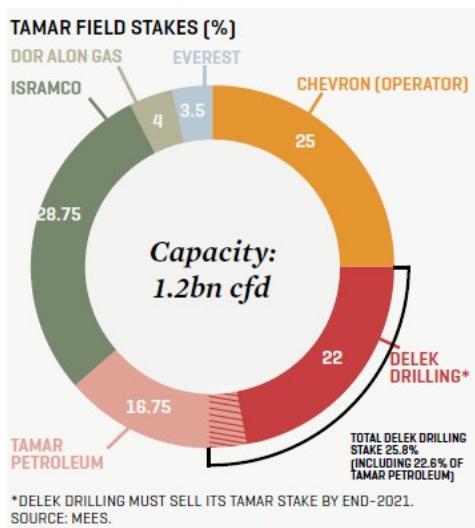

فروخته است. OMAN LNG نیز یک محموله را برای بارگیری در اواخر ژوئن با قیمت ۸/۵۰ تا ۸/۶۰ دلار در هر میلیون بیتی یو فروخته است.

منبع: Reuters ۲۰۲۱ می

مشارکت امارات در میدان گازی منطقه شرق دریای مدیترانه

شرکت نفتی مبادله ابوظبی در دو میدان گازی شرق دریای مدیترانه، به نام‌های تامار (Tamar) و دالیت (Dalit) شریک می‌شود. یادداشت تفاهم مربوط به این مشارکت به ارزش ۵ میلیارد دلار (۱/۱ میلیارد دلار میدان دالیت و ۳/۹ میلیارد دلار میدان تامار) در اواخر ماه آوریل به امضا رسید. انتظار می‌رود قرارداد نهایی این تفاهم‌نامه تا پایان ماه می منعقد گردد.

میدان دالیت در آبهای فراساحلی اسرائیل در دریای مدیترانه واقع شده است. حجم ذخیره گازی آن ۰/۵ تریلیون فوت مکعب می‌باشد اما هنوز وارد فاز توسعه و بهره‌برداری نشده است. میدان تامار نیز در حوالی میدان دالیت قرار دارد و دومین میدان گازی بزرگ اسرائیل است. حجم ذخیره گازی آن ۰/۵ تریلیون فوت مکعب است و ظرفیت تولید ۱/۲ میلیارد فوت مکعب در روز را دارد. در سه ماه اول سال جاری میلادی، میانگین تولید روزانه از این میدان ۷۰۶ میلیون فوت مکعب بوده است. بهره‌بردار میدان، شرکت شورون با در اختیار داشتن یک چهارم سهم، یکی از سهامداران عمدۀ آن می‌باشد. سایر سهامداران عمدۀ شرکت‌های دلک (۰/۲۲)، تامار پترولیوم (۰/۱۶/۷۵) و ایسراکو (۰/۷۵/۷۸) هستند. بر اساس تفاهم‌نامه مذکور، شرکت نفتی مبادله کل سهام شرکت اسرائیلی دلک را خریداری خواهد کرد و به این ترتیب ۲۲ درصد از سهام این میدان گازی مهم در شرق دریای مدیترانه را به دست خواهد آورد.

واگذاری سهام شرکت دلک در راستای سیاست‌های ضد انحصاری اسرائیل می‌باشد که به موجب آن این شرکت باید کلیه سهام خود در میدان تامار را تا اواسط دسامبر واگذار نماید. لذا این شرکت باید سهام غیرمستقیم خود در شرکت تامار پترولیوم را نیز واگذار نماید. این واگذاری به صورت فروش سهام ۲۲/۶ درصدی خود از شرکت تامار پترولیوم (که ۰/۱۶/۷۵ درصد کل میدان را در اختیار دارد) انجام خواهد شد. این شرکت مذاکرات اولیه مربوط به این واگذاری را با یک سرمایه‌گذار اسرائیلی آغاز نموده است.

به گفته سخنگوی شرکت اماراتی مبادله اقدام این شرکت برای مشارکت در میدان گازی شرق مدیترانه، در راستای سیاست‌های راهبردی این شرکت برای تقویت سبد تولید گاز با انجام سرمایه‌گذاری‌های مطمئن و با ارزش افزوده بالا، جهت تحقق هدف انتقال انرژی صورت گرفته است. این شرکت قبل از این نیز در پروژه‌های گازی دیگر مناطق جهان اقدام به سرمایه‌گذاری کرده است. از مهم‌ترین آنها می‌توان به مشارکت ۱۰ درصدی در میدان گازی بزرگ ظهر (Zohr) مصر و میدان نور (Nour) با سهام ۲۰ درصد اشاره کرد. علاوه بر آن، این شرکت در سال ۲۰۱۹ در پروژه تأسیسات مایع‌سازی گاز طبیعی NextDecade آمریکا نیز سرمایه‌گذاری نموده است.

تحلیل گران مشارکت امارات در میادین گازی اسرائیل را در راستای توافقنامه این کشور برای عادی سازی روابط با اسرائیل تحلیل می کنند و این معامله را بزرگترین معامله بین دو طرف تلقی می کنند. علاوه بر این بیان می شود این اقدام دولت امارات هم راستا با اهداف این کشور برای پیوستن به مجمع گازی شرق مدیترانه (EMGF) می باشد.

منبع: ۲۰۲۱ آوریل، Mees, Weekly Energy Economic

دادخواهی گروههای طرفدار محیطزیست آلمان جهت لغو احداث خط‌الوله گاز Nord Stream II

گروه حامی محیط زیست آلمان Deutsche Umwelthilfe (DUH) دادخواست سال گذشته خود علیه پروژه خط‌الوله گاز ۵۵ میلیارد مترمکعب در سال) نورداستریم ۲ شرکت گازپروم روسیه که در حال بررسی بود را اصلاح کرد تا به طور کلی احداث این خط‌الوله لغو شود. این گروه در ماه جولای سال پیش دادخواست خود را به دادگاه عالی اداری Greifswald ارسال نمود و دادخواست آن‌ها در خصوص بازنگری در برنامه احداث و مجوز بهره‌برداری از خط‌الوله صادر شده توسط مقامات سازمان Stralsund mining به منظور بررسی بیشتر در زمینه انتشار گاز متان مرتبط با این پروژه بوده است. اما تصمیم اخیر دادگاه قانون اساسی DUH را وادار به درخواست لغو دایمی این پروژه کرده است. دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان در اواخر آوریل سال جاری بخش‌هایی از قانون حفاظت از محیط زیست فدرال این کشور که به آن اجازه می‌داد بخشی از بودجه کربن مربوط به آینده که برای انتشار گازهای گلخانه‌ای پس از سال ۲۰۳۰ تخصیص یافته است را زودتر هزینه نماید، لغو کرد. دادگاه همچنین به قانون‌گزار دستور داده تا مقررات شفافی جهت اهداف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای از سال ۲۰۲۲ به بعد تا پایان سال ۲۰۳۱ وضع کند. این گروه حامی محیط‌زیست اعلام کرد که احداث خط‌الوله گاز نورداستریم ۲ باعث انتشار ۱۰۰ میلیون تن CO₂ در سال خواهد بود و همین موضوع آن را با اهداف آلایندگی آلمان و رویکرد بودجه کربن این کشور ناسازگار می‌سازد و دادگاه فدرال تشخیص داد که این حجم آلایندگی باید به طور نسبی بین نسل‌های کنونی و آینده توزیع شود.

منبع: ۲۰۲۱ می، Argusmedia

تغییر استراتژی قطر در الاجی، حرکت به سوی چین

قطر در حال برگزاری جلسات گفتگو با شرکت‌های چینی فعال در عرصه انرژی است. بنابر اعلام منابع صنعت، این کشور در تلاش است تا موافقت شرکت‌های چینی را جهت مشارکت در سرمایه‌گذاری برای اجرای پروژه توسعه الان جی خود جلب نماید. این اقدام در پی تغییر استراتژی کشور قطر در راستای تأمین فناوری و حضور گسترشده‌تر در عرصه جهانی از سوی کشورهای غربی به دیگر کشورها صورت گرفته است. شایان ذکر است، از ابتدای دهه ۱۹۹۰، قطر به منظور تأسیس و راه‌اندازی صنعت الان جی به شرکت‌های بین‌المللی نظری اکسون‌موبیل، شل و توتال وابستگی زیادی داشته و شرکت‌های عمده غربی در ازای ارایه خدمات، با این کشور قراردادهای سودآور بلندمدت عرضه گاز منعقد نمودند. اما میزان تقاضای گاز کشورهای غربی پس از وقوع انقلاب گاز شیل در امریکا و افزایش توجه به انرژی تجدیدپذیر به همراه افزایش فشارها برای مقابله با تغییرات اقلیمی؛ رو به کاهش رفت. بنا بر اظهارات سه مقام مطلع در این خصوص، شرکت قطرپترولیوم با شرکت‌های دولتی چین از جمله شرکت‌های پتروچاینا و ساینپوک، برای مشارکت در سهام منتشر جهت سرمایه‌گذاری پروژه توسعه میدان شمالی به ارزش ۲۸/۷ میلیارد دلار، نشستهایی برگزار کرده است. گفتنی است، از شرکت‌های معظم غربی اکسون‌موبیل، شل، کونوکوفیلیپس، توتال، سورون و انی نیز جهت شرکت در مزایده دعوت به

عمل آمده است. یک مقام آگاه که نخواست نامش فاش شود، اظهار داشت مدیرمالی شرکت سینوک در ماه گذشته از تمایل بسیار زیاد شرکت متبع خود برای حضور در پروژه توسعه‌ای گاز قطر خبر داده است. تاکنون میزان پیشرفت گفتگوها مشخص نشده است. طبق اظهارات یکی از مطلعین، شرکت پتروچاینا درخصوص دراختیار گرفتن ۵ درصد سهام پروژه در حال گفتگو با مقامات قطری است. لازم به توضیح است که قطر با بهره‌گیری از تجربیات و سرمایه‌گذاری شرکت‌های غربی فعال در عرصه انرژی، توانسته بر جایگاه نخست ثروتمندترین کشور جهان با بالاترین درآمد سرانه قرار گیرد و در صندوق درآمد ارزی به میزان ۳۵۰ میلیارد دلار اندوخته داشته باشد. مقامات این کشور در ماه گذشته تصمیم بر عدم تمدید قرارداد سرمایه‌گذاری مشترک برای فاز یک پروژه الان جی قطر گاز با شرکت‌های اکسونموبیل، توtal و مورابنی و میتسویی ژاپن گرفتند. مدت اعتبار قرارداد مذکور پس از ۲۵ سال در سال ۲۰۲۲ به اتمام می‌رسد. منابعی از شرکت‌های توtal و اکسونموبیل در گفتگویی با رویترز، از انتظار این شرکت‌ها مبنی بر انجام مذاکراتی برای تمدید قرارداد خبر داده و شرکت‌های مورابنی و میتسویی تصمیم قطر را محترم شمرده و علاوه بر آن، شرکت میتسویی برای مشارکت در پروژه توسعه میدان شمالی ابراز تمایل نموده است. یادآور می‌شود طبق اطلاعات منتشره توسط شرکت CNPC، در سال ۲۰۲۰ حدود ۸/۳ درصد از تقاضای کل جهانی گاز به چین اختصاص داشته و طبق پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود رقم مذکور در سال ۲۰۲۱ به ۸/۶ درصد افزایش یافته و به سطح ۳۵۴/۲ میلیارد متر مکعب برسد. از این‌رو قطر تمایل خود را برای حضور چین در پروژه توسعه میدان گازی شمالی ابراز نموده است.

منبع: Reuters ۱۲ می ۲۰۲۱

گزارش ویژه: بررسی تحولات در بازارهای نوظهور الان جی

شروع سال ۲۰۲۱، حاکی از افزایش دوباره قیمت‌های الان جی، علی‌رغم کاهش مستمر تقاضا و قطع زنجیره عرضه به دلیل همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ را دارد. در این بین، بازارهای نوظهور الان جی مهم‌ترین عامل در بازیابی صنعت الان جی و افزایش قیمت بهشمار می‌روند.

۱. سنگاپور

در اوایل نوامبر ۲۰۲۰، شرکت Pavilion Energy سنگاپور قرارداد ۱۰ ساله خرید الان جی از قطر را با بازوی تجاری شرکت قطرپترولیوم به امضا رساند. این قرارداد در نوع خود اولین قراردادی است که در آن هر محموله الان جی باید فرم انتشار کریں از چاه تا بندر تخلیه را به همراه داشته باشد. در روند برگزاری مناقصه برای این معامله، شرکت سنگاپوری از شرکت‌کنندگان مناقصه خواسته بود تا تلاش خود را برای محدود کردن انتشار کریں و همچنین ارایه روشی برای اندازه‌گیری و گزارش انتشار کریں برای محموله‌های الان جی به کار گیرند. با توجه به تمایل بخش انرژی به کریں زدایی، احتمال می‌رود که استفاده از چنین شرایط قراردادی در سایر قراردادهای الان جی نیز متداول شود و بدین ترتیب چارچوب شفاف‌تری را برای اندازه‌گیری انتشار گازهای گلخانه‌ای در زنجیره صنعت الان جی فراهم نماید. مرجع تنظیم بازار الکتریسیته سنگاپور در اکتبر ۲۰۲۰ اعلام کرد که دو مجوز اضافی برای واردات الان جی علاوه بر مجوزهای کنونی که به شرکت Pavilion Energy و شل داده شده است، از طریق مناقصه صادر خواهد نمود.

۲. ویتنام

با توجه به تمایل زیاد برای استفاده از سوختهای پاک به جای زغال‌سنگ در ویتنام، به نظر می‌رسد که الان جی نقش مهمی در تامین انرژی کشور بازی خواهد نمود. در نوامبر ۲۰۲۰، توکیوگاز و ماروبنی تفاهمنامه‌ای را با شرکت دولتی برق، پتروویتنام و یک شرکت ساختمان محلی برای ساخت یک نیروگاه برق با سوخت الان جی با سرمایه‌گذاری $\frac{1}{3}$ میلیارد دلار امضا نمودند. در همان تاریخ، شرکت جنرال الکتریک تفاهمنامه دیگری را با شرکت ویتنامی EVN Genco3 به امصارساند تا نسبت به ساخت نیروگاه برق با سوخت الان جی با شرط تامین ۱ میلیارد دلار قطعات آن توسط جنرال الکتریک اقدام شود. تقاضا برای برق در ویتنام به‌طور متوسط در هر سال ۱۰ درصد افزایش می‌یابد و با توجه به توقف احداث ظرفیت‌های جدید تولید برق از زغال‌سنگ، شکاف بین عرضه و تقاضا تشدید شده است. این روند باعث شده است که دولت ویتنام در صدد جبران کمبود برق از طریق ساخت نیروگاه‌های برق که با سوخت الان جی کار می‌کنند باشد و لذا ویتنام به یکی از بازارهای جذاب برای صادرکنندگان الان جی در منطقه و جهان تبدیل شده است.

۳. اندونزی

اندونزی که خود یکی از صادرکنندگان بزرگ الان جی در جنوب شرق آسیا است به دنبال جایگزینی سوخت زغال‌سنگ و گازوئیل با الان جی در بخش انرژی خود می‌باشد. به عنوان بزرگ‌ترین مجمع‌الجزایر جهان، اندونزی با چالش تجمعی زیرساخت‌های خود در جزایر پراکنده و آب‌های عمیق برای عرضه انرژی به بخش غربی کشور مواجه است که از منابع ذخایر انرژی متصرف کردن بخش شرقی اندونزی، دور افتاده است. با توجه به محدودیت جغرافیایی، پروژه‌های FLNG یک راه حل بهشمار می‌رود. اولین پروژه شناور تبدیل الان جی به برق توسط شرکت ترکی گروه انرژی Karpowership تحت قرارداد با شرکت دولتی PLN در تاریخ ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۰ در شهر Amurang اندونزی تولید برق خود را آغاز

کرد. انتظار می‌رود که تعداد بیشتری از این نوع پروژه‌ها در آینده در اندونزی به کار گرفته شود که تقاضای این کشور برای الان جی را افزایش خواهد داد.

۴. میانمار

میانمار تا همین اواخر متکی بر تولید برق آبی و همچنین برق از نیروگاه‌های گازسوز خود بوده است اما با تغییر شرایط اقلیمی و کاهش تولید برق آبی، دولت این کشور درصدد است تا برنامه افزایش سه برابری تولید برق تا سال ۲۰۳۱-۲۰۳۲ و افزایش پوشش خانوارهای دارای برق به ۱۰۰ درصد از ۵۰ درصد کنونی را با واردات الان جی محقق نماید. در حالی که تولید گاز از منابع داخلی در ۱۰ سال آینده روند کاهشی خواهد داشت، این کشور اولین بار در ژوئن ۲۰۲۰ نسبت به واردات الان جی اقدام کرد. این کشور همچنین برای ساخت ۶ نیروگاه جدید برق با سوخت الان جی تا سال ۲۰۲۳ برنامه‌ریزی کرده است. میانمار همچنین در نظر دارد تا ظرفیت ترمینال‌های کنونی واردات الان جی را افزایش دهد.

۵. مالزی

بازار گاز مالزی همواره خاص بوده است. هرچند مالزی جزء پنج صادرکننده بزرگ الان جی است ولی واردات الان جی کشور در حال افزایش می‌باشد. مالزی از نظر جغرافیایی به دو بخش مناطق تولیدکننده گاز که عمدتاً در بخش شرقی آن واقع شده است و مناطق مصرف‌کننده گاز که به‌طور خاص شبیه جزیره غربی آن را تشکیل می‌دهد، تقسیم می‌شود. به‌طور تاریخی، بخش زیادی از الان جی بخش شرقی صادر می‌شود در حالی که تقاضای بخش غربی با استفاده از میادین گازی هم‌جوار که تولید آن در حال کاهش است، تامین شده است. مالزی اخیراً بازار واردات الان جی خود را باز کرده است و با ورود واردکننده‌های جدید مانند Aero انحصار واردات شرکت دولتی پتروناس شکسته شده است. با توجه به کاهش تولید الان جی و همچنین تعهدات قراردادهای بلندمدت خط‌لوله و الان جی، این کشور مجبور به افزایش واردات الان جی برای پر کردن شکاف عرضه خود می‌باشد.

۶. برزیل

به‌دلیل موج جهانی برای جایگزین کردن سوخت‌های فسیلی با سوخت‌های پاک، انتظار می‌رود تا برزیل شاهد رشد قابل توجهی در مصرف الان جی و گاز در کنار افزایش مصرف سوخت‌های تجدیدپذیر باشد. به‌طور سنتی بازار الان جی برزیل توسط شرکت دولتی پتروبراس کنترل شده است. اگرچه با اعمال قوانین جدید این بازار انحصاری به‌سمت مشارکت بیشتر بخش خصوصی در سال‌های آینده پیش می‌رود. در حال حاضر سه ترمینال موجود Rio de Janeiro و Ceara توسط شرکت پتروبراس ساخته شده است اما پروژه‌های جدید از شرکت‌های خصوصی در حال ظهور می‌باشد. مطابق با مطالعاتی که توسط شرکت تحقیقاتی EPE انجام شده است در حال حاضر حداقل ۲۳ طرح جدید ساخت ترمینال وجود دارد که از این تعداد دو ترمینال در مرحله ساخت و ۱۰ ترمینال دیگر در مرحله دریافت مجوز قرار دارند. یکی از ویژگی‌های پروژه‌های جدید این است که ساخت نیروگاه‌های تولید برق و ترمینال واردات الان جی در قالب یک طرح پیوسته در نظر گرفته شده است. ویژگی دیگر آن است که شرکت‌هایی مانند Hygo Energy Transition که همان Golar Power سابق می‌باشد در حال ظهور هستند. این شرکت‌ها در حال حاضر عملیات مربوط به دریافت و توزیع الان جی از طریق تاسیسات فراساحلی FSRU را در دست دارند و دو پروژه دیگر از این نوع در حال توسعه می‌باشد.

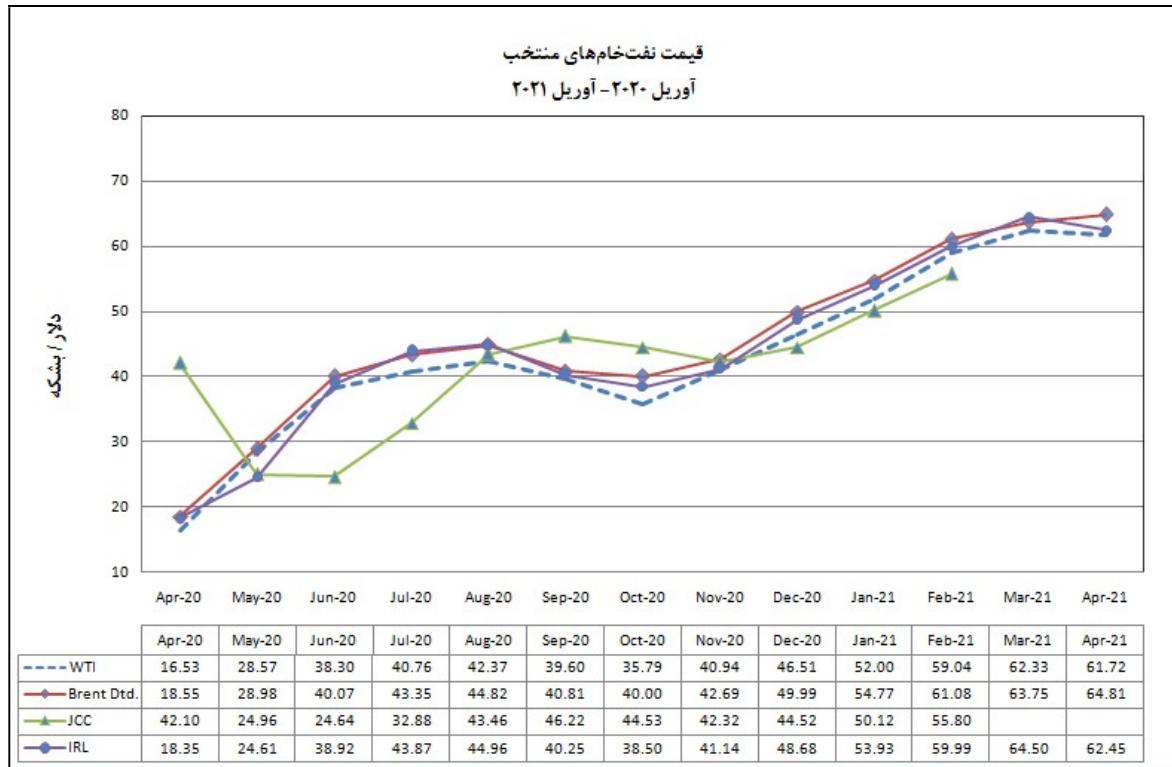

برزیل در حال حاضر در حال بررسی قوانین جدیدی است که فرصت‌های بیشتری برای بازیگران بازار الان جی فراهم می‌کند و در سپتامبر ۲۰۲۰ توسط کنگره به تصویب رسیده است. یکی از قوانین جدید، تغییرات مربوط به دسترسی به ترمینال‌های الان جی و تاسیساتی است که در کنترل شرکت دولتی پتروبراس قرار دارد. این تغییر باعث تسهیل ورود بازیگران جدید به بازار الان جی برزیل خواهد شد. قوانین جدید همچنین موانع مالیاتی را حذف، دسترسی آزاد به شبکه خط‌لوله را تضمین و ادغام بخش‌های گاز، الکتریسیته و صنعت را تشویق می‌کند. کارشناسان معتقدند که با قوانین جدید برزیل تبدیل به هاب جدید الان جی در آمریکای لاتین خواهد شد.

۷. مکزیک

بازار الان جی مکزیک از رشد قابل توجهی در سال‌های اخیر برخوردار بوده است زیرا قیمت گاز تولید شده در داخل، قابل رقابت با قیمت گاز وارداتی نیست. از طرف دیگر اختلاف حقوقی بین شرکت دولتی تولید برق با اپراتورهای خط‌لوله که گاز را از آمریکا وارد می‌کنند نیاز به واردات گاز را افزایش داده است. دو ترمینال واردات و ذخیره‌سازی الان جی در حال بهره‌برداری در مکزیک وجود دارد. یک ترمینال در بندر Altamira و دیگر در بندر Lazzaro Cardenas و چندین پروژه که در Sonora، Baja California و Veracruz در دست احداث می‌باشد. به دلیل عدم عرضه گاز توسط خطوط‌لوله و عدم صرفه تولید گاز از منابع داخلی، انتظار می‌رود که واردات الان جی در مکزیک افزایش یابد. اگرچه مشکلات اداری مربوط به واردات، ذخیره‌سازی و انتقال الان جی ممکن است رشد آن را با مشکل موافق سازد. از مشکلات دیگر که ممکن است بر رشد واردات الان جی تاثیر منفی داشته باشد، نگاه ملی‌گرایانه دولت مکزیک و همچنین این حقیقت است که بسیاری از نیروگاه‌های تولید برق با توجه به کمبود گاز، سوخت نفت کوره را جایگزین آن کردند.

منبع: [LNG Industry, January 2021](#)

ضرایب تبدیل

	m³ Gas	ft³ Gas	Million Btu	Therm	G J	Kilowatt Hour	m³ of لانجی	Ton لانجی
m³ Gas	1	35.3	0.036	0.36	0.038	10.54	171×10^{-5}	725×10^{-6}
ft³ Gas	2.83×10^{-2}	1	102×10^{-5}	102×10^{-4}	108×10^{-5}	0.299	5×10^{-5}	2×10^{-5}
Million Btu	27.8	981	1	10	1.054	292.7	0.048	192×10^{-4}
Therm	2.78	98.1	0.1	1	105.448×10^{-3}	2927	48×10^{-4}	192×10^{-5}
GJ	26.3	930	0.95	9.5	1	277.5	0.045	0.018
Kilowatt Hour	949×10^{-4}	3.3	3415×10^{-6}	34.18×10^{-3}	36×10^{-4}	1	162×10^{-6}	65×10^{-6}
m³ of لانجی	584	20631	21.04	210.4	22.19	6173	1	0.405
Ton لانجی	1379	48690	52	520	54.8	15222	2.47	1

منبع: Energy Intelligence Group

تهیه کنندگان:

خانم‌ها: تمیزی - آریانا - اصغرزاده - دارایی
آقایان: منصور کیاپی - بهشتی - اکبرنژاد - قنبری - سیاهی